

РЕШЕНИЕ № 260065

гр.Хасково, 07.10.2022 год.

В името на народа

Хасковският районен съд
в публичното заседание на деветнадесети септември
през две хиляди двадесет и втора година в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕНТИНА ИВАНОВА

Секретар: Галя Ангелова

Прокурор:

като разгледа докладваното от Съдията гр.д. № 624 по описа за 2021г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е от «БНП Париба Пърсънъл Файненс» С.А., Париж, Франция чрез «БНП Париба Пърсънъл Файненс» С.А., клон България, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр.София, ж.к. «Младост 4», Бизнес парк София, сгр.14, против С.Ф.Д.,***, иск с правно основание чл.415, ал.1 във вр. с чл.422, ал.1 от ГПК – за установяване съществуването на вземане, за което е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК по Ч.гр.д. № 2417/2020г. по описа на Районен съд-Хасково.

В исковата молба се твърди, че обстоятелството, въз основа на което била издадена заповедта за изпълнение, бил подписан на 05.04.2019г. Договор за кредит № CREX-16930164 между „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“ клон България като заемодател и ответницата като заемател, за сумата в размер на 1846.41 лв., за закупуването на стоки и услуги на изплащане. Срокът на договора бил 24 месеца, който обхващал периода от сключването му до 20.03.2021г., съгласно погасителен план към него, който включвал падежните дати на месечните погасителни вноски, размер на вноската и размер на оставащата главница. Съгласно сключения договор ответникът следвало да погаси кредита на 24 месечни вноски, всяка от които в размер на 100.93 лева, като самите месечни погасителни вноски включвали изплащане на главница по кредита, ведно с надбавка, съставляваща печалба на кредитора, която от своя страна се формирала съобразно приложимите по договора ГЛП и ГПР. След сключване на договора сумата по кредита, представляваща такава за закупуване на стоки, била преведена от ищеца по сметка на упълномощения търговски партньор, като така извършеното плащане представлявало изпълнение на задължението на кредитора по сключения договор за кредит. Това изпълнение на договорното задължение от кредитора от своя страна създавало задължението на кредитополучателя да заплати на кредитора 24 месечни погасителни вноски по кредита, всяка от които в размер на 100.93 лева. В чл.3 от сключения договор било

предвидено, че при забава на една или повече месечни погасителни вноски, кредитополучателят дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва за периода на забавата върху всяка погасителна вноска. Предвид обстоятелството, че ответницата преустановила редовното обслужване на стоковия потребителски кредит на 20.04.2019г., до която дата не била заплатила нито една погасителна вноска по кредита, кредиторът приел, че по отношение на вземането е настъпила предсрочна изискуемост, тъй като съгласно чл.3 от договора, вземането ставало изискуемо в пълен размер, ако кредитополучателят просрочи две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората пропусната месечна вноска. В конкретния случай вземането станало ликвидно и изискуемо в целия му размер, считано от 20.05.2019г., за което ищецът изпратил изрично уведомление до длъжника на 05.07.2019г. Предвид изложеното, за длъжимите му суми по договора за потребителски кредит ищецът подал в Районен съд–Хасково Заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК срещу ответницата и въз основа на него било образувано Ч.гр.д. № 2417/2020г. по описа на Районен съд–Хасково, по което съдът издал заповед за изпълнение. Със съобщение по горесцитираното дело ищецът бил уведомен за възможността да предяви иск по чл.422 от ГПК за установяване на вземането по издадената по ч.гр.д. № 2417/2020г. по описа на Районен съд–Хасково заповед за изпълнение, което от своя страна обуславяло правния му интерес от подаване на настоящата искова молба. Предвид изложеното, моли съда да постанови решение, с което да признае за установено по отношение на ответницата, че дължи на ищеца сумите, както следва: 1846.41 лв. - главница по договора за кредит, 575.91 лева - възнаградителна лихва за периода от 20.04.2019г. до 20.03.2021г., 238.42 лева - мораторна лихва върху главницата за периода от 20.05.2019г. до 12.10.2020г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 26.10.2020г. до окончателното изплащане на вземането, които суми са присъдени в заповедното производство по Ч.гр.д. № 2417/2020г. по описа на Районен съд–Хасково. В условията на евентуалност и в случай, че предявеният установителен иск бъде отхвърлен поради ненадлежно обявена предсрочна изискуемост на вземането по кредита преди депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, моли да се приеме, че е предявен осъдителен иск и че същият има характер на волеизявление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем чрез връчване на препис от същия на ответницата. Претендира направените в заповедното и в настоящото производство разноски. В случай, че исковете бъдат частично уважени, прави искане за присъждане на разноските по съразмерност и след компенсация.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът не подава отговор на исковата молба. Такъв е постъпил от назначения му по делото особен представител, който оспорва предявените икове. Оспорва твърдението за наличие на настъпила предсрочна изискуемост на непогасените вземания по процесния договор, както и за забава на заплащането им, настъпила от претендирания начален момент, предвид на което се иска отхвърляне на предявените установителни икове. Моли да бъдат отхвърлени и предявените в условията на евентуалност осъдителни икове. В тази връзка сочи, че предвид естеството на процесния договор, уговорката в него за предсрочна изискуемост на вземането противоречала на императивната правна норма на чл.71 от ЗЗД и не следвало да се взема предвид от съда, а наред с това липсвали и доказателства, че приложените по делото договори действително били подписани от ответницата, както и доказателства относно претендирания размер на вземането.

Алтернативно, тъй като ответницата имала качеството на потребител по смисъла на ЗПК и ЗПП, поради неспазване при сключване на договора на императивните изисквания, залегнали в чл.11, ал.1, т.10 и т.12 от ЗПК, моли процесният потребителски договор да бъде обявен за недействителен.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с твърденията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото се установи безспорно, че на 05.04.2019г. между ответницата в качеството на кредитополучател и „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България като кредитор е бил сключен Договор за потребителски кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта с № CREX-16930164 за сумата 1846.41 лева. С договора страните са постигнали съгласие да бъде закупена застраховка, като застрахователната премия е била в размер на 297.41 лева. Общата сума по кредита е била 2522.32 лева. Крайният срок за връщане на кредита е 20.03.2021г., като е следвало кредитополучателят да погаси задължението си на 24 равни месечни вноски, всяка от които по 100.93 лева, формирана от горепосочените елементи, при първа погасителна вноска – 20.04.2019г. В изложения смисъл е и приложеният към делото договор и погасителен план с обозначени параметри за време на погасяване, размер на погасителни вноски и др. Страните са постигнали съгласие още, че при забава на една или повече месечни вноски кредитополучателят дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва за периода на забавата върху всяка просрочена вноска /т.3/. Освен това е договорено, че при просрочие на две или повече погасителни вноски, вземането на кредитора става предсрочно изискуемо в целия му размер. За това право на кредитора страните са уговорили, че е безусловно, т.е. не е необходимо изпращане на съобщение /уведомление/ до длъжника.

По делото са представени и приети като писмени доказателства и Сертификат № CREX-16930164 за застраховано лице С.Ф.Д., Сертификат № CARD-16930164 за застраховано лице С.Ф.Д. по пакет „Защита на плащанията по кредитни карти“, Общи условия по договора, Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити с кредитор „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, Декларация за предоставяне на лични данни и информация за тяхната обработка във връзка с искане за отпускане на кредит, или сключване и изпълнение на договор за потребителски кредит CREX-16930164, Служебен бон от 05.04.2019г., издаден от „Зора“ М.М.С. ООД за сумата от 1649 лева, и от тях е видно, че имат описаното в исковата молба и посочено по-горе съдържание, поради което същото не следва да се излага отново текстуално, като при необходимост ще бъде обсъдено при преценката на наведените от страните правни доводи, основани на тях.

По делото съдът назначи и изслуша заключение на съдебно-счетоводна експертиза, което възприема изцяло като компетентно и обективно изготвено. От същото се установява, че процесният кредит е усвоен на 05.04.2019г. с превод от ищеца на сумата от 1649 лева на „Зора М.М.С.“ ООД, за покупка на посочения в договора смартфон. Вещото лице посочва, че размерът на задълженията на ответника към датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК и към момента на изготвяне на заключението е, както следва: главница – 1846.41 лева; възнаградителна лихва – 575.91 лева и мораторна лихва за периода от 20.05.2019г. до 12.10.2020г. – 262.60 лева.

Във връзка с направено от процесуалния представител на ответника оспорване на подписите за клиент в процесните договор, условия по договор и съгласие за обработка на лични данни, бе назначена съдебно-графологична експертиза, чието заключение съдът също възприема изцяло. От заключението се установява, че ответникът С.Ф.Д. е изпълнила всички подписи за клиент и кредитополучател в: 1. Договор за потребителски кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта CREX-16930164 оторизационен код a371a96x от 05.04.2019г.; 2. Условия на договора по т.1 и 3. Съгласие за обработка на лични данни във връзка с искане за отпускане на кредит или сключване и изпълнение на Договор за потребителски кредит CREX-16930164.

При така възприетата фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Предявеният в настоящото производство установителен иск е допустим, като подаден в законоустановения срок по чл.422, ал.1, вр. чл.415, ал.4, вр. ал.1, т.1 от ГПК и от надлежна активно легитимирана за това страна. Разгледан по същество обаче, същият се явява неоснователен, поради следните съображения:

В процесния договор за потребителски кредит е уговорен краен срок – 20.03.2021г. В подаденото заявление по чл.410 от ГПК, по което е било образувано Ч.гр.д. № 2417/2020г. по описа на Районен съд-Хасково ищецът се е позовал на настъпила предсрочна изискуемост на кредита на 20.05.2019г. Безспорно е обаче, че за вземания по договор за потребителски кредит, какъвто е и процесният, с клауза за предсрочна изискуемост при неплащане на определени вноски като част от основанието на иска, изрично заявено в заповедно производство, предсрочната изискуемост не настъпва автоматично, а е необходимо кредиторът да е уведомил длъжника за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, и то преди подаване на заявлението по чл.410 от ГПК, което волеизявление да е достигнало до длъжника. В приетата като писмено доказателство по делото Последна покана /л.19/ липсва подпис на длъжника. По делото не бяха представени и други доказателства, от които да се формира несъмнен извод, че кредиторът е уведомил длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита преди подаване на заявлението, което уведомяване да е достигнало до длъжника. Това води до неоснователност и недоказаност на предявения главен иск с правно основание чл.422, ал.1, вр. чл.415 от ГПК.

Съдът, като прие горната фактическа обстановка и възоснова на същата направи своя извод за неоснователност на предявения главен иск, следва да разгледа и се произнесе по предявения при условията на евентуалност осъдителен иск.

Този иск съдът намира за частично основателен по следните съображения:

Всеки съд е длъжен да констатира и отстрани всяко нарушение на императивни материалноправни норми, които регулират правния спор. Съдът не само може, но е и длъжен да провери действителността на договора и на ненаведени от страните основания в следните хипотези: при нарушение на добрите нрави - т.3 от ТР № 1/15.06.2010г. на ОСТК на ВКС; при неравноправни клаузи във вреда на потребителя; при нарушаване на императивни правни норми, които водят до накърняване на установения в страната правов ред, при положение, че за установяване на нищожността не се изисква събиране на доказателства - Решение № 204 от 05.10.2018 г. по гр.д. № 3342/2017 г. на ВКС, IV г.о.; Решение № 198/ 10.08.2015 г. по гр.д.№ 5252/2014 г., ВКС, IV г.о; Решение № 384 от 2.11.2011 г. по гр. д. № 1450/2010 г., ВКС, I г. о.

За това следва да бъде извършена проверка дали е основание за нищожност на договора според възраженията на назначения на ответницата особен представител в отговора на исковата молба и в кръга на описаните, за които съдът следи служебно. „БНП Париба Пърсънъл Файненс” ЕАД е финансова институция по смисъла на чл.3, ал.1, т.3 от ЗКИ, поради което може да отпуска заеми със средства, които не са набавени чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Ответницата е физическо лице, което при сключване на договора е действало извън рамките на своята професионална дейност, т.е. страните имат качествата на потребител и кредитор по смисъла на чл.9, ал.3 и ал.4 от ЗПК. Сключеният договор по своята правна характеристика и съдържание представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон - ЗПК в релевантната за периода редакция. Съгласно чл.22 от ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и т.20 и ал.2 и чл.12, ал.1, т.7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен. Липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпване на последиците по чл.22 от ЗПК - изначална недействителност, тъй като същите са изискуеми при самото му сключване. Тя е по-особена по вид с оглед на последиците, визирани в чл.23 от ЗПК, а именно, че когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, отговорността на заемателя не отпада изцяло, но той дължи връщане само на чистата стойност на кредита, а не и на лихвата и други разходи.

В случая, не са спазени изисквания на чл. 11, ал.1, т.10 от ЗПК. Разпоредбата сочи, че договорът трябва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. В процесния договор никъде не са посочени взетите предвид допускания използвани при изчисляването, т.к. конкретика за точните допускания, които евентуално са взети предвид, липсва. Според чл.19, ал.1 от ЗПК, ГПР изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. ГПР се изчислява по специална формула. Спазването на това изчисление дава информация на потребителя как е образуван размерът на ГПР и общо дължимата сума по договора. Или, следва по ясен и разбираем за потребителя начин да са посочени всички разходи, които ще направи и които са пряко свързани с кредита.

Нарушение е налице, т.к. в договора кредиторът се е задоволил единствено с посочването като абсолютни стойности на лихвения процент по заема и ГПР. Липсва обаче ясно записана методика на формиране годишния процент на разходите /кои компоненти точно са включени в него и как се формира същият от 32.97 %/. Посочената годишна фиксирана лихва от 28.83 % не е ясно как точно се съдържа и как е изчислена по отношение на общия ГПР. По този начин потребителят е поставен в невъзможност да разбере какъв реално е процентът на оскъпяване на ползвания от него финансов продукт. Така не е ясно по какъв начин е формиран ГПР, неясни са както компонентите така и математическият алгоритъм, по който се формира годишното оскъпяване на заема. След като кредиторът при формиране цената на предоставения от него финансов ресурс, задава допълнителни компоненти, които го оскъпяват, следва по разбираем за

потребителя начин да посочи какво точно е включено в тях. Наред с това, посочването само с цифрово изражение на процента ГПР не е достатъчно, за да се считат спазени законовите изисквания. Целта на цитираната разпоредба на чл.11, т.10 от ЗПК е на потребителя да се предостави пълна, точна и максимално ясна информация за разходите, които следва да направи във връзка с кредита. Поради това в договора трябва да е посочено не само цифрово какъв годишен процент от общия размер на предоставения кредит представлява ГПР, но изрично и изчерпателно да бъдат посочени всички разходи, които длъжникът ще направи и които са отчетени при формиране на ГПР. Поставянето на кредитополучателя в положение да тълкува всяка една от клаузите в договора и да преценява дали тя създава задължение за допълнителна такса по кредита, невключена в ГПР, противоречи на изискването за яснота, въведено с чл.11 ал.1, т.10 от ЗПК. Липсата на разбираема и недвусмислена информация в договора по смисъла на [чл.11, т.10 от ЗПК](#), е възможно да заблуди средния потребител относно цената и икономическите последици от сключването му, поради което договорът е недействителен.

На следващо място, съгласно [чл.11, ал.1, т.11 от ЗПК](#), договорът за потребителски кредит следва да съдържа условията за издължаване, включително погасителен план съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане и погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяването. Процесният договор съдържа информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, но в същия не е посочена последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми. При това положение, за да е изпълнено изискването на закона, следва да бъде посочено по ясен и разбираем за потребителя начин разпределението на погасителната вноска между различните дължими суми, както и последователността, която същите ще се погасяват, което не е сторено. Освен това самата информация е най-обща, не отговаря на изискването да е разбираема и недвусмислена и с нея не се конкретизира какво точно се включва в размера на месечната вноска като части от отделни вземания. Посоченото се явява още едно самостоятелно основание за недействителност на договора. С оглед изложеното съдът намира, че не са спазени изискванията на чл.11, ал.1, т.10 и т.11 от ЗПК, поради което договорът за потребителски кредит е нищожен. За разлика от унищожаемостта, която се инициира от съответната страна, за нищожността съдът следи служебно. Имайки предвид последиците ѝ съгласно чл.23 от ЗПК, потребителят следва да дължи връщане само на чистата стойност по заема, но не и лихви или други разходи.

Или, следва да се съобразят направените от кредитополучателя погашения на главницата, лихвите и другите разходи, които следва да се приспадат от кредита. Установява се от заключението на вещото лице, че по процесния договор за кредит ответницата не е извършила никакво плащане на задълженията, т.е. ответницата следва да бъде осъдена да заплати на ищеца сумата от 1846.41 лева, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска – 18.03.2021г. до окончателното ѝ изплащане. Други суми, освен главница, не са дължими и това е така, тъй като, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, отговорността на заемателя не отпада изцяло, но той дължи връщане само на чистата стойност на кредита /в случая 1846.41 лева/, а не и на лихвата и други разходи. В останалата му част иска за осъждане на ответницата да заплати на ищеца и

възнаградителна лихва – 575.91 лева за периода от 20.04.2019г. до 20.03.2021г. и 238.42 лева - мораторна лихва за периода от 20.05.2019г. до 12.10.2020г., ще следва да се отхвърли като недоказан и неоснователен.

На ищеца следва да бъдат присъдени съобразно уважената част на претенцията разноските в настоящото производство, произтекли от внесена държавна такса /120.64 лева/, платено възнаграждение за особен представител /416 лева/, депозити за вещи лица /643 лева/ и юрисконсултско възнаграждение /което съдът определя в размер на 50 лева/, които разноски, определени съразмерно с уважените вземания, възлизат на 853 лева. Разноски за юрисконсултско възнаграждение за заповедното производство не следва да бъдат присъждани, тъй като частично уваженият иск е осъдителен такъв, а не установителен.

С оглед изхода на спора, разноски се дължат и на ответницата, на основание чл.78, ал.3 от ГПК, но тъй като същата е била представлявана в процеса от особен представител, такива не следва да й бъдат присъждани.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявения от «БНП Париба Пърсънъл Файненс» С.А., Париж Франция чрез «БНП Париба Пърсънъл Файненс» С.А., клон България, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр.София, ж.к. «Младост 4», Бизнес парк София сгр.14, против С.Ф.Д., ЕГН *****, иск за признаване за установено, че последната му дължи сумите: 1846.41 лв. – главница; 575.91 лева - възнаградителна лихва за периода от 20.04.2019г. до 20.03.2021г., 238.42 лева - мораторна лихва върху главницата за периода от 20.05.2019г. до 12.10.2020г. по Договор за потребителски кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта с № CREX-16930164 от 05.04.2019г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 26.10.2020г. до окончателното изплащане на вземането, по Заповед № 260221/28.10.2020г., издадена по Ч.гр.д. № 2417/2020г. по описа на Районен съд-Хасково, като – **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА С.Ф.Д., ЕГН *****, да заплати на «БНП Париба Пърсънъл Файненс» С.А., Париж, Франция чрез «БНП Париба Пърсънъл Файненс» С.А., клон България, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр.София, ж.к. «Младост 4», Бизнес парк София, сгр.14, сумата от 1846.41 лева – главница по Договор за потребителски кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта с № CREX-16930164 от 05.04.2019г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 18.03.2021г. до окончателното ѝ изплащане, като иска в останалата му част, а именно за осъждане на ответницата да заплати на ищеца възнаградителна лихва - 575.91 лева за периода от 20.04.2019г. до 20.03.2021г. и 238.42 лева - мораторна лихва за периода от 20.05.2019г. до 12.10.2020г., като неоснователен – **ОТХВЪРЛЯ**.

ОСЪЖДА С.Ф.Д., ЕГН *****, да заплати на «БНП Париба Пърсънъл Файненс» С.А., Париж, Франция чрез «БНП Париба Пърсънъл Файненс» С.А., клон България, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр.София, ж.к. «Младост 4», Бизнес парк София, сгр.14, сумата в размер на 853 лева, представляваща разноски по настоящото производство.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Хасково в двуседмичен

срок от връчването му на страните.

СЪДИЯ: /п/ не се чете
Вярно с оригинала!
Секретар: Г.А.